

NAPRETKOV I AKADEMIJIN POVIJESNI KALENDAR ZA 2018.

Gospa Ljubuška izvezena prije 1468.

KALENDAR ZA 2018. GODINU

Mir i dobro!

Štovani i dragi vjernici, ljudi dobre volje

ČESTIT VAM BOŽIĆ I BLAGOSLOVLJENA NOVA 2018. GODINA!

Našašće slike Gospe s Djetetom koju su, prema živoj predaji, franjevci iz Ljubuškog i Samostana svete Kate, s ostalim dragocjenostima, davne 1468. godine odnijeli u Zaostrog, prigoda je da se objavi na prvoj stranici ovogodišnjeg kalendarja. Uz sliku su, hercegovački fratri sa sobom ponijeli dragocjenosti i utemeljili slavni samostanski arhiv – *Celebre archivium conventus 1468.* godine te od napuštenog augustinskog samostana (1463.), zahvaljujući slici s Gospinim i Isusovim likom, stvorili europsko Gospino svetište. Popis svetišta je objavljen 1672. godine

U ozračuju osamstotih obljetnica od osnutka franjevačkog Reda male braće (1209.) i Reda sv. Klare (1212.), reda koji se posvećuje kontemplativnom životu opslužujući sveto evanđelje i savjetujući obitelji kako će i u svojim domovima moći provoditi život u duhu sv. Franje, koristimo se povijesnim podacima o franjevatizaciji puka u Hercegovini već gotovo osam stoljeća. *Hercegovačka misija (franjevačka zajednica)*, piše fra Petar Bakula, *zauzima mjesto među prvim misijama u franjevačkom redu. Nastala je u prvih dvadeset godina poslije osnutka ovoga slavnoga Reda po misionarskim potuhvatima.* Tijekom stoljeća fratri su odgajali puk, učvršćivali svetu vjeru, gradili samostane, crkve i Kristom okitili humsku zemlju.

1.

Posljednjih desetljeća posviješćeno je Isusovo predanje Gospe, svoje majke i za našu majku. Gospina ukazanja u Lurd (1858.), Fatimi (1917.) i Međugorju (1981.) dogodila su susret s nebom. I Lurd, i Fatima i Međugoje su spasiteljski dar čovječanstvu. Gospine poruke nisu samo za ovo vrijeme. One su svevremenske. Bitno je započeti živjeti Marijine riječi, odlučiti se za Boga, prihvati Isusa jedini Put Istинu i Život. *Marija sve čini da nam pomogne. Njezine nakane su naše duhovne potrebe. Ne oglušimo se, nego prihvatimo poziv i počnimo danas, jer se dobro koje danas propustimo ne može nikad nadoknaditi. Svako dobro, svaki novi dan nosi sa sobom nove prilike da se čini dobro, a nikad ne možemo biti tako dobri da ne možemo biti bolji,* rekao je fra Slavko Barbarić. Marija je jedina od rođenih na Zemlji od Presvetog Trojstva urešena sa sedam darova: bez grijeha začeta, puna milosti, djevica i majka, Majka Božja, pomoćnica u otkupljenju (Suotkupiteljica), posrednica svih milosti i Majka svih ljudi, na nebo uznesena i okrunjena.

2.

Izvori našeg znanja o Mariji utemeljeni su na šesnaest mjesta u Svetom pismu. Neki od njih su: Naviještenje (Lk 1, 26-38), Isusovo rođenje i poklon pastira (Lk 2, 1-20), prikazanje (Lk 2, 21-40), bijeg u Egipat (Mt 2, 13-23), čudo u Kani (Iv 2, 1-13), pod križem: ...Ženo, evo ti sina! Potom reče učeniku: Evo ti majke. I od onoga časa uze je učenik k sebi (Iv 19, 22-27), poslije uskršnjuća - okupljaju se oko Marije (Dj 12-14), Marija u sunce obučena (Otk 12 1-18). Sve što je Božje u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, slavilo je, slavi i slavit će Mariju.

Fratri su, ispunjeni svetopisanskim sadržajem, crkvenom predajom i molitvama, poučavali vjernike kako je čitavo čovječanstvo Božja obitelj te da je naš Bog obiteljski Bog i da je naš Spasitelj pronašao Majku koja je stvorila obitelj. Tako početak spasenja jest: jedna obitelj, sveta obitelj. Početak javnog Isusova djelovanja počinje u Kani Galilejskoj blagoslovom obitelji. A svršetak Isusova života uslijedio je nakon što je dao Mariju za Majku i stvorio od čovječanstva jednu obitelj. Na času smrti Isus je otvorio srce, a to je bilo majčinsko krilo nove obitelji svete Crkve. Završetak čovječanstva će se dogoditi kada svi u nebu stvorimo jednu obitelj. Bog Stvoritelj je obiteljski Stvoritelj. Njegov sin, Isus, postao je obiteljski spasitelj. Marija je majka: Majka u Betlehemu, Majka na Kalvariji, Majka u Crkvi, Majka u nebu. Ona je Majka svete kršćanske obitelji, a majka i utočište grješne obitelji.

3.

Nakon osnutka Reda male braće (1209.) sveti Franjo je počeo obnavljati Crkvu te šalje nekoliko braće u Hrvatsku. Vrlo rano spominje se franjevački samostan u Dubrovniku. U zapisniku Dubrovačkog vijeća od 13. travnja 1235. navode je da je u ono vrijeme fra Siksto bio franjevački provincijal u Dalmaciji. Čini se prikladnim i mogućnost, piše fra Josip Sopta, da je prije njega bio provincijal Jakov iz Aleksandrije. Dubrovnik čuva najstariji pečat franjevačkog reda. U samostanu Male braće brojni su mladići iz Huma, kasnije iz Hercegovine, formirali svoje franjevačke zvanje i djelovali u svojoj zemlji. U blizini Male braće, djelovao je samostan sv. Klare, najvažniji ženski samostan u Dubrovačkoj Republici. U dijelu samostana 1432. otvoreno je sirotište za napuštenu djecu. Kako

su u Ljubuški fratri došli iz Dubrovnika, oni su, vjerojatno, nakon izgradnje samostana za klarise, doveli i prve sestre i nastanili ih u novosagrađeni samostan. A franjevački samostan je bio na istočnoj strani, blizu ceste za Čapljinu, na mjestu Ligat (legatum = ostavština). Kršćanski žar je tako obuzeo dobiti svijet da je za kratko vrijeme u Hercegovini sagrađeno desetak franjevačkih samostana, s više od sto pedeset crkava i mnogo kapelica. Moćniji i odličniji ljudi su prednjačili u podizanju spomenika vjere, smatrajući najvećom čašcu to što mogu Bogu darovati, kao žrtvu, najveći dio svoga imanja.

Prema zapisu fra Radoslava Glavaša, samostan sestara klarisa nalazio se na zapadu, blizu ceste za Vitinu. Zidine su bile dobro sačuvane sve do naših dana. Godine 1885., kad je vlada gradila kuću za kotarski ured - zgradu općine, kamejne samostana je u nju uvidjano. Klarise su, uz tkanje i vezenje, šivale i izradivale korporale za crkve te vezle svete slike. Čini mi se da su baš klarise izvezle sliku Gospe s Isusom koju su fratri ponijeli u Zaostrog i kasnije stvorili Gospino svetište. I nakon toliko stoljeća, preslik Gospe s Isusom objavljujemo na stranicama ovogodišnjega našeg kalendarja.

U Dubrovačkom državnom arhivu pohranjeni su pisani dokumenti iz početka 15. stoljeća o postojanju katoličke crkve i samostana sv. Kate pod Ljubuškim s nadnevkom: 15. veljače 1435.; 20. veljače 1438. i 21. veljače 1444. godine. Sljedeća desetljeća ispunjena su vijestima o turskim prodorima, okupacijama, rušenju kršćanske civilizacije, ubojstvu fratara i kršćanskog puka. Kako bi sačuvali ono najvrijednije, nekoliko se fratara 1468. godine upućuje prema moru. Zau stavili su se u napuštenom (1463.) augustinskom samostanu u Zaostrogu. Dragocjenosti, rukopise i dokumente pohranili su u *Slavni samostanski arhiv*, o čemu su ostavili trag uklesan u nadvratnik – *Celebre archivium conventus 1468.* Sliku Gospe s Isusom smjestili su u crkveni prostor. Njima su se pridruživali, dolazili u pomoć i nasljeđivali ih mlađi fratri, posebice oko 1520. te nakon rušenja samostana 1563. Iz Zaostroga nastavljaju pastorizirati katolike koji su ostali živjeti na ljubuškom području. Nasljednici se nisu umarali obnavljati sakralne objekte, a kršćanske obitelji su radale nove sinove i kćeri za franjevački red. Nobelovac Ivo Andrić, puno godina kasnije je zapisao: *Žao mi je kad pomislim da izumire svakim danom naša stara čulna Bosna (i Hercegovina), a nema nikog da zabilježi i sačuva mrku ljepotu nekadašnjeg života... A žao mi je kad pomislim da sa svakom starom ženom umre jedan stih i sa svakim fratrom biva zakopana jedna historija* (I. Andrić).

4.

Usprkos svemu, fratri su Gospino svetište u Zaostrogu upisati među svjetska Gospina svetišta o čemu svjedoči isusovac Vilim Gumppenbcrig u svome djelu *Atlas Marianus, München, 1672.* On spominje lik Gospe Zaostroške među 2709 najpoznatijih čudotvornih marijanskih likova na svijetu (24 iz hrvatskih krajeva). Od dolaska prvih fratara, prije gotovo 800 godina, pa sve do danas franjevci su jedina živa ustanova koja je nadživjela srednjovjekovne banove, hercege i kraljeve, okupatorske sultane, austrougarske careve i kraljeve, te konačno i predvodnike političke vlasti tijekom dvadesetoga stoljeća pa puni idealna na početku XXI. stoljeća idu u budućnost. Dram radosti tijekom stoljeća franjevci su tijelom i dušom plaćali. To potvrđuju naši franjevački mučenici.

Nadaleko proslavljenja *Gospa Ljubuška*, koja je dobila naziv *Zaostroška*, tijekom boravka u izbjeglištvu zapamtila je svoje štovatelje i šritelje Božje slave. Dana 15. studenoga 2017. došla je i k meni zahvaljujući gvardijanu fra Branku Brnasu. Osjetio sam posebno strahopštovanje te toplinu, nježnost, radost susreta. Gospu sam poljubio i radosna srca držao u rukama kao jedinstvenu svetinju koja je pratila, pamtila i nadživjela stoljeća političkih mijena. Nečija vješta ruka izvezla je slavni Gospin lik s Isusom i ukrasila. Uz izraze zahvalnosti fra Branku slika se nalazi na naslovnoj i svakoj stranici novoga kalendarja.

Uz sliku su izdvojena imena nekolicine franjevaca koji su rodom ili podrijetlom iz Hercegovine, a djelovali su u Zaostrogu, Živogošću, Makarskoj, Omišu,

Imotskom, Splitu, Sinju... Danas hercegovačka franjevačka Provincija Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo ima više od dvjesto trideset članova.

U srcu samostana, uz franjevce s novacima koji su zagrlili Humačku ploču, nalazi se knjižnica, muzej i galerija *Majka*. Za očekivat je i povratak *Gospine slike bar* u presliku.

U osvit ovogodišnjih božićnih i novogodišnjih blagdana, pozivam čitatelje: uputimo se prema Novoj godini s Božjim blagoslovom. Neka nas Gospodin blagoslovi i neka nas čuva! Neka nas licem svojim obasja i milostiv nam bude! Neka nam se Gospodin smiluje i mir nam svoj dadne! (Usp.: Br 6, 24-26). Zagovorom Ljubuške Gospe s Isusom, Kraljice Mira, sv.

Katarine, sv. Franje, sv. Ante i ostalih zagovornika neka nas, u 2018. godini, prati mir i dobro!

Na dobro vam došao Božić, Mlado 2018. ljeto i 116. Napretkova i šesta Akademijina godina!

fra Andrija Nikić, predsjednik

Franjevački samostan na Humcu

2018.

siječanj

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
1 ¹ MARIJA BOGORODICA, <i>Nova godina</i>	2 [○] Bazilije i Grgur	3 Ime Isusovo	4 Andela, Borislava	5 Radoslav, Miljenka	6 BOGOJAVLJENJE – TRI KRALJA	
7 ² KRŠTENJE GOSPODINOVO	8 [●] Bogoljub, Apolinar	9 Julijan, Živko	10 Agaton, Dobroslav	11 Neven, Časlav	12 Tatjana	13 Radoslav, Veronika
14 ³ 2. KROZ GODINU, Rajko	15 Pavao Pustinjak, Anastazija	16 Marcel, Oton, Mislav	17 [●] Antun Šustinjač, Lavoslav Fra Mate iz Višegrada i drugovi, mučenici	18 ³ Margareta Ugarska, Biserka	19 Mario, Ljiljana	20 Fabijan, Sebastian
21 ⁴ 3. KROZ GODINU, Janja	22 Vinko đakon, Vice	23 Milka, Ema	24 [●] Franjo Saleški, Bogoslav	25 OBRAĆENJE SV. PAVLA	26 Timotej i Tit	27 Andela M., Julijan, Dusinski učenici (+1993.)
28 ⁴ 4. KROZ GODINU, Toma Akvinski	29 Valerije, Konstancije	30 Martina, Tina, Darinka	31 ⁵ Ivan Bosco, Marcela, Viktor, Klaudije			

Na početku Svetog pisma stoji: Stvori Bog čovjek na svoju sliku, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite. Tu bračnu zajednicu u Novom zavjetu Isus Krist je podigao na red sakramenta, tako da među kršćanima ne može biti valja brak a da istovremeno nije i sakrament.

[1] Svjetski molitveni dan mira. U Zaostrogu je 1508. preminuo fra Pavao Jakić, u 96. godini života, jedan od prvih franjevaca koji je iz Ljuboškog (samostana) stigao (1468.) u Zaostrog. S njim je stiglo pet fratar. Tu je fra Pavao bio vikar, pa gvardijan. U Kreševu je 1835. preminuo provincijal fra Petar Kordić iz Brotinja.

[2] U Državnom arhivu u Dubrovniku spominje se 1307. Bročno, kao područje Huma. U franjevačkom

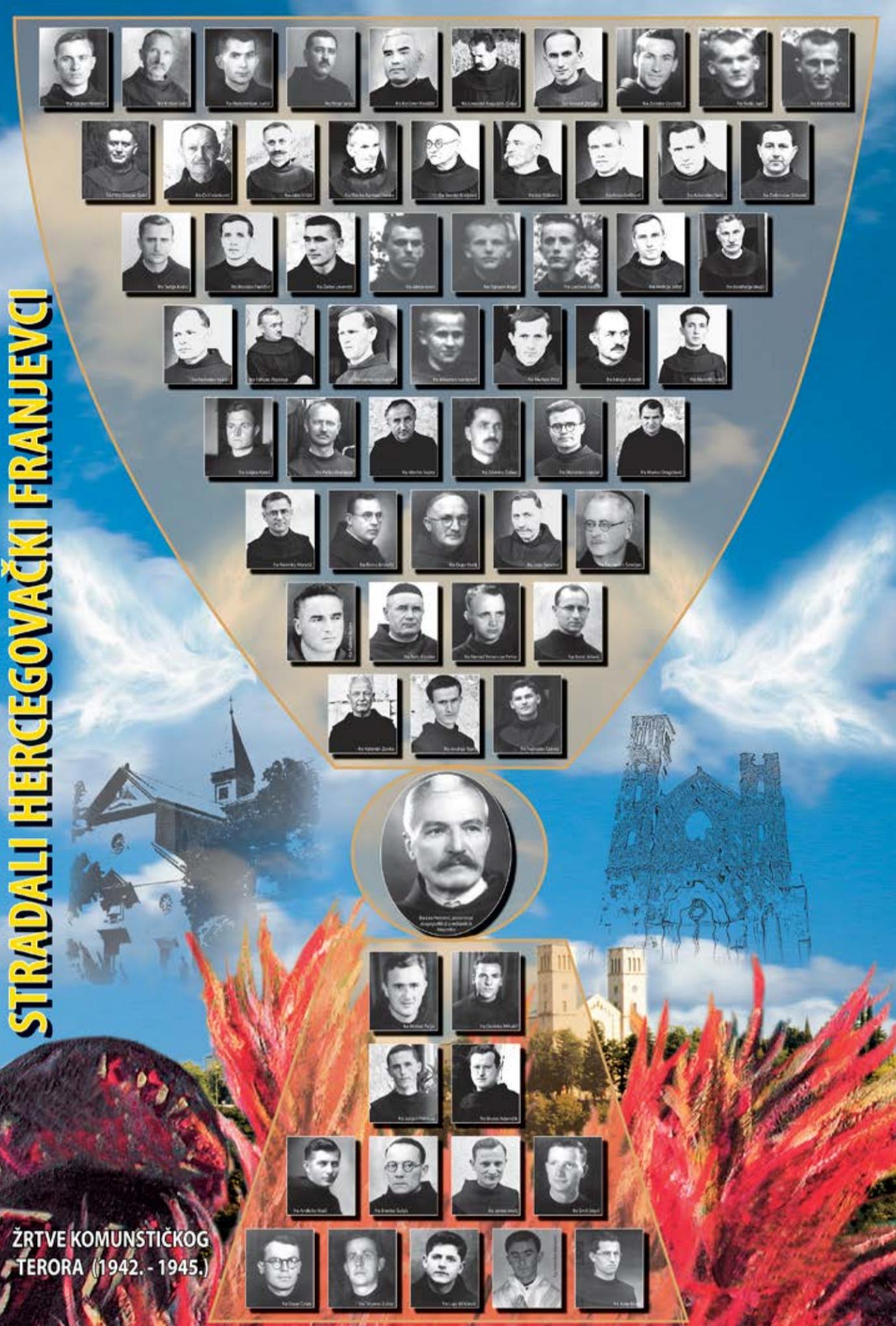
samostanu u Mostaru utemeljen je Napredak - Društvo za odgoj hrvatske inteligencije.

[3] 18.-25. siječnja, Molitvena osmina za jedinstvo kršćana.

[4] Kod Vrgorca su partizani 1945. ubili fra Maksu Jurčića iz Ružića. Njegov grob je pronađen tek u listopadu 2008. godine. Pokopan je tek 29. studenoga 2008. u bazilici na Širokom Brijegu. „Potrebno je da mjesne crkve učine sve da ne prepuste zaborav spomen onih, koji su pretrpjeli mučeništvo!“ Ivan Pavao II.

[5] U Zaostrogu je 1798. preminuo fra Luka Bukovac u 41. godini života.

STRADALI HERCEGOVACKI FRANJEVCI

2018.

veljača

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
4 5. KROZ GODINU, Diodor	5 ³ Agata, Dobrila, Jagoda	6 Pavao Miki i dr., Dora	7 ⁴ Maksim Širokobriješki mučenici (1945.)	8 Jeronim Em., Mladen	1 Brigita, Miroslav Dan života	2 ¹ Prikazanje Gospodinovo - SVIJEĆNICA Čapljinski mučenici (+1945.)
11 6. KROZ GODINU, BDM Lurdska	12 Damjan, Zvonimir	13 ⁵ Dobroslav, Kristina	14 ⁶ Čista srijeda, Pepelnica, Zdravko Post i nemirs Mostarski mučenici (+1945.)	15 [•] Onezim, Vitomir	9 Skolastika, Sabina	3 ² Blaž, Vlaho, Tripun
18 1. KORIZMENA,,Čista”, Bernardica	19 Konrad, Ratimir, Ratko	20 Leon Čudotvorac, Ivan Hrvat	21 Petar Damiani, Damir, Natalija, Zaharija kvatre Svitaski mučenici (1943.)	22 KATEDRA SV. PETRA, Tvrtko Dominikanski mučenici (1944.)	16 Julijana, Miljenko	10 Alojzije Stepinac, Vjekoslav
25 2. KORIZMENA,,Pačista”, Berislav	26 Aleksandar, Viktor, Robert	27 Gabrijel, Donat Zadarski	28 ⁷ Teofil, Veso	23 [•] Polikarp, Romana kvatre	17 Sedam utemeljitelja Reda usluga BDM	24 Goran, Modest kvatre

Ima stručnjaka koji misle da je Sikstinska Gospa najljepša slika na svijetu. Rafael, koji ju je naslikao, napisao je: Promatrao sam svaku majku koju sam susreo. Na svakoj sam našao nešto lijepo. I kao pčela med, tako sam i ja skupljao i onda sve skupno prenio na ovu sliku.

Bog je postupao slično: u svako majčinsko srce stavio je dio svoje dobrote i ljepote, ali u srce svoje Majke stavio je svu svoju dobrotu i ljepotu. A stvorio joj je srce koje može obuhvati više nego sav svijet skupa. I tako je nastalo Marijino srce.

[1] Čapljinski mučenici (+1945. – dva franjevaca, jedna časna sestra i 395 katolika) i Dan posvećenog života.

[2] U Čitluku je 1922. preminuo provincial fra Didak Buntić, Otac Hercegovine. Gradački mučenici (+1945. – pet franjevaca i 233 katolika).

[3] U Zaostrogu je 1738. preminuo fra Šimun Raosavljević u 78. godini života.

[4] Na širokobriješkom području utvrđeno je da je u Drugom svjetskom ratu stradal je 2.165 žrtava. Kad

su jugokomunisti osvojili Široki Brijeg napravili su oko 330 što većih, što manjih, stratišta i grobišta. Prema popisu stanovništava iz 1938., Široki Brijeg je imao 23.341 stanovnika, te da je stopa rasta bila na razini stope u BiH. Da se tako nastavilo, danas, 72 godine kasnije, Široki Brijeg imao bi oko 50.000 stanovnika.

[5] U Zagvozdu su 1945. godine partizani ubili fra Zdenka Zupca iz Gradnića i, po svoj prilici, još nekoliko naših frataru.

[6] U Mostaru su partizani 1945. na Čistu srijedu ubili dugogodišnjeg predsjednika Napretka i provinciala dr. fra Leona Petrovića sa šestoricom subraće i njihova tjelesa bacili u Neretvu. Sa sedmoricom franjevaca partizani su u Mostaru pobili i oko 1000 katolika.

[7] U Zaostrogu je 1730. preminuo fra Jure Čelić (?) u 54. godini života.

Blaženi Angelico, Posljednja večera (1440.-1441.)

2018.

ožujak

Evo ti Sina!
Divna stvarnost, koja ujedinjuje snagu križa sa
slatkošću majčinskog krila.
Tako se u kršćanstvu snaga mučenštva pretvara u
slatkost, a majčinstvo u žrtvu.

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
4 3. KORIZMENA, „Bezimena“, Kazimir Nedjelja solidarnosti Crkve u BiH;	5 ³ Euzebije, Vedran	6 ⁴ Ruža, Zvjezdana, Viktor	7 ⁵ Felicita, Efrem, <i>Fra Josip Tvrković svećenik i drugovi, muč.</i>	1 ¹ Albin, David	2 ² ○ Iskra, Lucije	3 Marin, Kamil
11 4. KORIZMENA, „Sredoposna“, Kandid	12 Maksimiljan, Serafin	13 ⁶ Kristina, Sabina, Ratka	14 Matilda, Milijana, Eva	15 Veljko, Vjekoslava	16 Smiljan, Julijan	17 ⁷ ● Patrik, Domagoj
18 ⁸ 5. KORIZMENA, „Glušna“, Ćiril Jer.	19 JOSIP, ZARUČNIK BDM, Josipa	20 ⁹ Niceta, Dionizije, <i>fra Josip Valentić (+1788.)</i>	21 ¹⁰ Vesna, Vlasta, Kasijan	22 Jaroslav	23 Oton, Dražan, Rebeka	24 ⁹ ● Latin, Javorka, <i>Fra Ljudevit Cvetković, fra Dominik Horvat, muč.</i>
25 CVJETNICA, Blagovijest	26 ¹⁰ Montan i Maksima	27 Lidija, Lada	28 Priska, Renata, Sonja	29 Veliki četvrtak	30 Veliki petak	31 ¹¹ ○ Velika subota

[1] U Sinju je 1699. preminuo fra Ante Bešlić, a u Zaostrogu je 1730. preminuo fra Jure Krilić.

[2] U Dubrovniku je 1739. preminuo fra Franjo iz Popova u 28. godini života.

[3] U Zaostrogu je 1714. preminuo fra Šimun Tvrković iz Dračeva u 96. godini života. Nabavio je veliko zvono za crkvu. Bio je dekan u Primorju.

[4] U Zaostrogu je 1723., na glasu svetosti, preminuo fra Toma Smoljanović iz Međugorja u oko 79. godini života.

[5] U Makarskoj je 1686. preminuo biskup fra Marijan Lišnjkić iz Svetigore (Gorica).

[6] U Kreševu je 1769. janjičar Nuhan ubio fra Luku Mikulića iz Ružića u 96. godini života. Nabavio je veliko zvono za crkvu. Bio je dekan u Primorju.

[7] U Kreševu je 1769. preminuo gvardijana fra Ivan Domazetović.

[8] U Imotskom je 1771., preminuo fra Mate Tolić iz Tihaljine u 60. godini života.

[9] U Ružićima je 1827., preminuo župnik fra Ivan Dujić iz Travnika u 42., a 1842. fra Bonaventura Kraljević s Čerigaja u 52. godini života.

[10] Na Visovcu je 1714. preminuo fra Lovro Šantić.

[11] U Živogošću je 1751. preminuo profesor i bivši provincijal fra Ivan Turić u 52. godini života.

Franjevački samostan Široki Brijeg

2018.

travanj

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
1 ¹ USKRS	2 ² Uskrsni ponedjeljak, Franjo Paulski	3 Siksto, Radojko	4 Maja, Marijan, Izidor	5 ³ Vinko Fererski, Irena	6 Irenej, Prudencije	7 Ivan Saleški, Teodor
8 ⁴ 2. USKRSNA, - N. Bož. Milosrđa	9 ⁴ BLAGOVJEŠTENJE Isusova začeća	10 Vilim, Magdalena Glamočki mučenici (1941.)	11 Stanislav, Stanko, Stanislava	12 Sofija, Saba	13 Martin I., Ida	14 Valerijan, Zdravko
15 ⁵ 3. USKRSNA	16 ⁵ Benedikt, Bernardica	17 Šimun, Innocent Trusinski mučenici (1993.)	18 Euzebije, Anastazije	19 Apolonije, Berta	20 Anicet, Marcijan, Agneta	21 ⁵ Anzelmo, Goran
22 ⁶ 4. USKRSNA	23 Jure, Đuro	24 Fidelis, Vjera	25 MARKO EV.	26 Majka dobrogog savjeta, Višnja	27 Ozana Kotorska	28 ⁶ Petar Chanel, Vital
29 ⁷ 5. USKRSNA, Katarina Sijenska	30 ⁸ Pio, Venancije					

Vjeruje se da je Mariji prvoj Isus pokazao svoju uskrsnu slavu. Ona je ostala tiha, nepoznata. Njezina vjera nije ni trebala tog dokaza! Ali vjerojatno je trebalo Isusovoj ljubavi takvih susreta! Uskrsnuće Isusovo nastavio je prekinuti put radosti. Onu tamu, koju je u njezino srce unijelo Šimunovo proročanstvo, istjerala je uskrsnu svjetlost. Nije čudo da je najomiljenija uskrsna pjesma marijanska: *Kraljice neba, raduj se!*

[1] U Brotnju je 1767. preminuo župni pomoćnik fra Jakov Nikolić.

[2] Godine 1834. rođen je fra Paškal Buconjić, profesor, franjevački poglavac i biskup - hrvatski Leonida.

[3] U Ljuboškom su 1757. Turci mučili fra Miju Momčinovića, koji je nakon nekoliko mjeseca preminuo.

[4] U Strugama je 1766. preminuo, a u Zaostrogu ukopan fra Franjo Marušić iz Brotinja u 60. godini života. U

Zagrebu je 1958., preminuo franjevački dobročinitelj i brat - confrater Provinciae dr. Tugomir Alaupović u 88. godini života.

[5] U Rami su Turci 1557. ubili šest franjevaca.

[6] U Dubrovniku je 1734. preminuo fra Vital Andrijašević iz Popova u 59. godini života. Obnašao je službe gvardijana, zborovođe i župnika. Obišao je svoga brata biskupa u Bugarskoj. Tamo su ga pravoslavci fra Dobroslavom Dubrovčaninom zarobili.

Dubrovčani su ih otkupili i oslobodili. Putovao je u Rim.

[7] U Mostaru je 1963. preminuo dugogodišnji ružički župnik i graditelj crkve fra Sebastijan Lesko u 81. godini života.

[8] Obljetnica hrvatskih mučenika Frana Krste Frankopana i Petra Zrinskog. U Tomislavgradu je 1955. preminuo fra Karlo Grbavac, dugogodišnji uznik u komunističkim kazamatima i patnik.

Napretkova palača u Mostaru

Crkva Kraljice Mira u Norvalu

2018.

svibanj

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
		1 ¹ Josip Radnik	2 ² Atanazije, Eugen, Boris	3 ³ Filip i Jakov AP.	4 ⁴ Julian niz Bala, Cvjetko	5 ⁵ Venancije, Peregrin
6 ⁶ 6. USKRSNA, Dominik Savio	7 Dujam, Flavijea	8 ⁷ Marija Posrednica	9 ⁸ Katarina Bolonjska, Beata Senjske žrtve (+1937.)	10 ⁹ UZAŠAŠČE – SPASOVAC, Križi, Gospa Trsatska	11 ¹⁰ Franjo Hieronim, Zvjezdana	12 ¹¹ Leopold Bogdan Mandić
13 ¹² 7. USKRSNA, Gospa Fatimska	14 ¹³ MATIJA AP., Mate, Matea	15 ¹⁴ Solinski učenici, Izidor, Bleiburški mučenici (1945.)	16 ¹⁵ Ivan Nepomuk Florencije	17 ¹⁶ Paškal, Paško, Gizela	18 ¹⁷ Ivan I., Srećko	19 ¹⁸ Celestin, Rajko, Ivon
20 ¹⁹ DUHOVI – PEDESETNICA, Bernardin, Zlata	21 ²⁰ Marija Majka Crkve, Dubravka	22 ²¹ Jelena, Helena, Jagoda	23 ²² Želimir, Željana, Spes kvarteri Mariborski mučenici (+1945.)	24 ²³ Marija Pomoćnica, Ivana	25 ²⁴ Beda Č., Marija Magdalena kvarteri	26 ²⁵ Filip Neri, Zdenko kvarteri Aržanski mučenici (+1944.)
27 ²⁶ PRESVETO TROJSTVO	28 ²⁷ Vilim, Velimir	29 ²⁸ Maksim, Večeslav	30 ²⁹ Ivana Arška, Emilija	31 ³⁰ TIJELovo, Pohod BDM		

Francuskog cara Napoleona su upitali što najviše treba francuskom narodu, odgovorio je kratko i istinito: *iznad svega mu treba dobroih i čestitih majki*. Majka je uistinu velika kad na svijet rađa novog čovjeka. Ali je još veća kad svijetu odgoji čestita i plemenita čovjeka. Ovo vrijedi za oba roditelja: *tko hoće izvršiti utjecaj za jednu godinu, taj neka rasije zrno*.

Jedno jutro na stubištu su se susreli sveučilišni profesor i katolički pravopričešnik. Profesor je djetetu dokazivao da se ne treba Mariji moliti: Nema nikakve razlike između Gospe i moje majke. Nema razlike između majki, ali ima razlika između njihovih sinova, između tebe i Isusa, odgovorio je poučeni pravopričešnik. Profesor je ušutio. A sva čast je majke – u njezinoj djeci.

[1] Godine 1904. - u Franjevačkoj crkvi u Mostaru započela pobožnost prvih petaka Srcu Isusovu.

[2] U Zuriku (Švicarska) 1974. preminuo doktor muzikologije fra Branko Marijić. Bio je profesor glazbe na širokobriješkoj Franjevačkoj gimnaziji. Bio je ljubitelj narodnih umotvorima: veziva, odjeće, namještaja, a i pjesama i običaja. To je skupljao i fotografirao. Jedno vrijeme radio je u Zemaljskom muzeju Sarajevu. Bio je stručni filatelij. Objavljivao je marke Nezavisne Države Hrvatske u emigraciji i, uz Crkveni pjevnik i Zvuke moje domovine, objavio Katalog hrvatskih markica. Naknadno su njegovi posmrtni ostaci prevezeni u Mostar i sahranjeni na Šošinovcu.

[3] U Živogošću je 1716. preminuo fra Martin Kraljević iz Brotnja u 65. godini života.

[4] Na križnom putu partizani su ubili: fra Brunu Adamčiku (u 37. godini), fra Andelku Nuiću (37.), fra Branka Šušku (33.), fra Jenku Vasilja (31.), fra Emila Stipića (33.), fra Danu Čolaku (29.), fra Tihomira Zupca (27.), fra Luju Milićevića (26.) i fra Svetislava Markotiće (24. godini života).

[5] U Americi je 1985. preminuo fra Silvije Grubišić, misionar i prevoditelj Svetog pisma, u 76. godini života. Uređivo je Hrvatski kalendar i Hrvatski katolički glasnik, a surađivao je više godina i u brojnim časopisima.

[6] U Zaostrogu je 1730. preminuo fra Josip, orguljaš.

[7] U Šibeniku je 1716. preminuo brat laik fra Stipan Rupčić u 44. godini života.

[8] U Živogošću je 1734. preminuo fra Andrija Nagnanović.

[9] U Zaostrogu je 1700. preminuo fra Luka Smoljanović iz Međugorja u 78. godini života.

[10] U Državnom arhivu u Dubrovniku spominje se 1306. Brotnjo, kao područje Huma. Naime, nekoliko Brotnjaka i Nevesinjaca ukrali su dubrovačkim trgovcima sukno, zbog čega im je sudeno. Svjedočio je Đurek, bratić Đerenije kod (crkve) Sv. Jure u Bročnu.

[11] Na križnom putu partizani su koncem svibnja 1945. ubili fra Bonu Jelavića iz Veljaka u 47. godini života.

Međugorje

2018.

lipanj

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
					1 ¹ Justin, Mladen, Slobodan	2 Marcelin i Petar, Eugen
3 9. KROZ GODINU, Ivan XXIII. Kvirin Sisački, Optat, Nikola, Predrag Macejški mučenici (+1945.)	4 Bonifacije, Dorotej Norbert, Neda Jazovski mučenici (+1945.)	5 ² Onofrije, Leon, Placid Antun Padovanski, Antonija Kakanjski mučenici (+1993.)	6 ³ Robert, Radoslav Hrvatska vlada (+1945.)	7 ³ Rufin, Zdravko, Zdravka Travnički mučenici (+1945.)	8 PRESVETO SRCE ISUSOVО, Žarko Prečisto Srce Marijino, Efrem	9 Prečisto Srce Marijino, Efrem
10 10. KROZ GODINU, Biserka	11 ⁴ Barnaba ap., Ratimir, Roza	12 ⁵ Smiljan, Amando Romuald, Deodat Bokševički mučenici (+1945.)	13 ⁶ Margareta, Naum Ohridski Alojzije Gonzaga, Vjekoslav Glagoljaški mučenici (+1499.)	14 Rufin, Zdravko, Zdravka Vid, Vito, Germana	15 ⁶ Ivan Fisher, Toma Mor Franjo Regis, Zlatko, Zlata	16 Josip, Flavije, Aron
17 11. KROZ GODINU, Inocent, Laura	18 Marija Kraljica Mira Lajački (4 fratra) mučenici (+1463.)	19 Ivan i Pavao, Zorant Kočevski mučenici (+1945.)	20 ⁷ Robert, Radoslav, Ćiril Al. Irenej, Vilim	21 Irenej, Vilim PETAR I PAVAO AP.	22 Ivan Fisher, Toma Mor Prvomučenici Svetе Rimskе Crkve Osječki mučenici (+1526.)	23 Josip, Flavije, Aron
24 ⁸ ROĐENJE IVANA KRSTITELJA	25 Marija Kraljica Mira Lajački (4 fratra) mučenici (+1463.)	26 Ivan i Pavao, Zorant Kočevski mučenici (+1945.)	27 Robert, Radoslav, Ćiril Al. Irenej, Vilim	28 ⁸ Irenej, Vilim PETAR I PAVAO AP.	29 Irenej, Vilim PETAR I PAVAO AP.	30 ⁹ Prvomučenici Svetе Rimskе Crkve Osječki mučenici (+1526.)

Marija je „malo sjemenište“, u kojemu je odrastao veliki Bog.

Marija je „Mali svijet“, iz kojega je Kralj počeo osvajati kraljevstvo Božje.

Marija je „malo prijestolje“, na kojem je prvo poslanstvo „kraljeva s istoka“ primio Pravedni sudac.

Marija je „mali oltar“, na kojem je prvu žrtvu prikazao „Veliki svećenik po redu Melkisedekovu“.

Marija je ona koja je uspjela sastaviti dvije rečenice: „Bog je pogledao na svoju malu, sitnu, služavku“, i „Gle, odsad će me blaženom nazivati sva pokolenja“.

Marija je uzor kršćanske poniznosti: bez Boga ništa, a s Bogom sve.

[1] U Stocu su Turci 1526. sadrli fra Blaža Stipurinovića.

[2] U Živogošću je 1713. preminuo fra Ante Rozić, a u Zaostrogu je 1741. preminuo fra Bariša Nikolić u 50. godini života.

[3] U Zaostrogu je 1518. preminuo fra Ilijia Martinović u 64. godini života. On je došao iz Ljubuškog u zaostroški samostan.

[4] Na Humcu je 1910. preminuo vojvoda fra Bono Šarić u 63. godini života. U Hercegovačkom ustanku 1875.

izabran je za vojvodu i bio na čelu oko 400 ustanika Prološke čete. Kasnije je u Viru sagradio crkvu Sv. Jure s prizorom kako ubija aždaju i osobnom porukom.

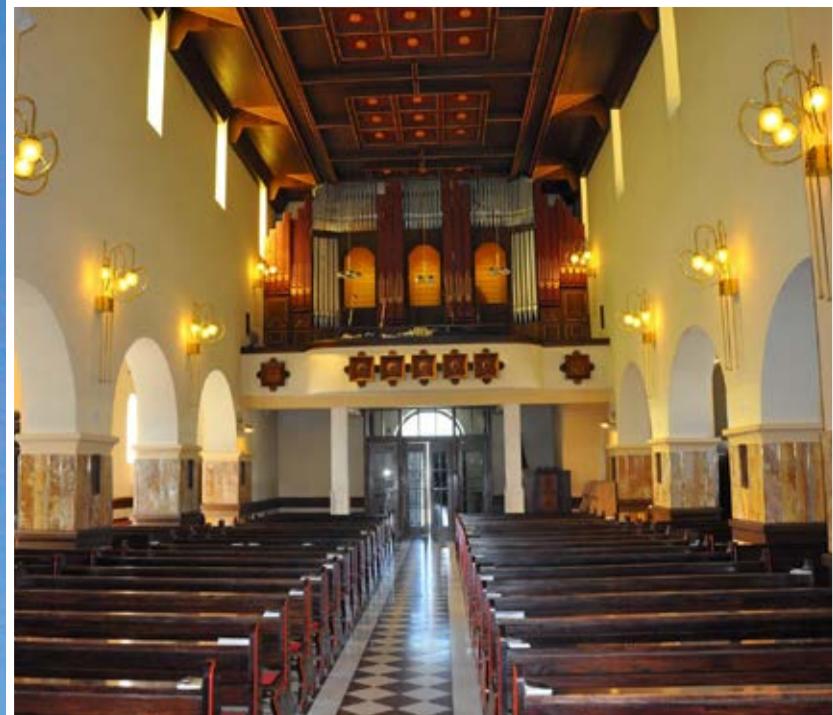
[5] U Zaostrogu je 1725. preminuo fra Ante Mršić iz Brotnja u 58. godini života.

[6] U Blankenau (Njemačka) je 1985. preminuo fra Rufin Šilić u 74. godini života. Bio je vanredno sposoban i dobar. Gotovo lavovskom izdržljivošću branio je Crkvu – Božji narod, Provinciju i svakog fratra. Bio je kandidat za generala Reda.

[7] U Beogradskoj Skupštini ranjeni su Stjepan i Pavao Radić i Đuro Basarićek (+1928.).

[8] Međunarodno mirovno hodočašće Humac-Međugorje u 6 sati.

[9] Na Humcu je 1993. preminuo fra Stanko Vasilij u 73. godini života. Bio je pisac i pjesnik. Spjevao je i uglasbio međugorsku himnu *Došli smo ti Majko draga*.

Samostanska crkva u Tomislavgradu

2018.

srpanj

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
1¹ 13. KROZ GODINU , Ester Turci sadrli fra Blaža Stipurinovića u Stocu 1596.	2 Oton, Višnja	3 TOMA AP., Tomislav	4 Elizabeta Port., Elza, Laura	5 ĆIRIL I METOD	6² Marija Goretti, Marica	7 Vilko, Benedikt XI., Goran
8 14. KROZ GODINU , Akvila, Priscila	9 Marija Propetog Isusa Petković	10 Filip, Viktorija	11 BENEDIKT OPAT, Blago	12 Mislav, Fortunat, Živko	13³ Gospa Bistrička, Henrik	14 Kamilo de Lellis, Angelinr
15 15. KROZ GODINU , Bonaventura	16 Gospa Karmelska, Karmela	17 Nadan, Marcelina	18² Emilije, Ljuba, Bruno	19⁴ Zora, Zlata	20³ ILJIA, Ilinka	21 Lovro Br., Danijel pr., Danica
22 16. KROZ GODINU , Marija Magdalena Loverečki mučenici (+1943.)	23 BRIGITA ŠVEDSKA, Apolinar	24⁴ Kristina, Boris, Ljudevit Ivo Senjanin i drugovi (+1612.)	25 JAKOV AP., Jaka	26 Joakim i Ana – roditelji BDM	27⁵ Klement Ohridski, Klemo, Celestin I. Drvarske i Grahovske mučenici (+1941.)	28 Prohor, Nikanor, Viktor I. Doljanski (39) mučenici (+1993.)
29 17. KROZ GODINU Marta Srpsanske žrtve u Zagrebu (+1845.)	30 Petar Krizolog, Julija	31⁶ Ignacije Lojolski, Vatroslav Đakovački mučenici (+1526.)				

Slavnom Georgeu Washingtonu osloboditelju američkog naroda i prvom predsjedniku SAD-a došli su 1789. godine prvaci naroda čestitati na velikom djelu i izboru za predsjednika. A predsjednik je sasvim skromno upro prstom na svoju staricu majku i kazao:

- Gospodo, pogriješili ste adresu. Njoj (majci) a ne meni pripadaju čestitke. Jer ona me je od malih nogu učila plemenitosti i rodoljublju. Da nije bilo njezine odgoja, ja ništa ne bih postigao.

[1] U Sarajevu su Turci 1527. ubili deset fratara.

[2] U Vidošima je 1831. preminuo biskup fra Augustin Miletić u 69. godini života.

[3] Na Humcu je 1913. preminuo fra Radoslav Glavaš u 46. godini života. Bio je prvi dekan Franjevačke bogoslovije, pokretač *Kršćanske obitelji* i utemeljitelj *Napretka*.

[4] U Italiji je 1685. preminuo fra Ivan Ančić, župnik i književnik. On je napustio bosanicu i pisao knjige na latinici.

[5] U Konjicu je 1879. preminuo biskup fra Andeo Kraljević u 72. godini života.

[6] U Zaostrogu je 1699. preminuo fra Jerko Jelić u 67. godini života.

Festival mladih u Međugorju

2018.

kolovoz

Sin završio fakultet, zaposlio se i dobro zaradio, pa će svojoj majci:

- Majko, ti si meni mnogo valjala... Evo ti majko 100.000 eura. Mislim da si to poštено zašlužila!

A majka nije nimalo oduševljena. Tužno je gledala u sina i zaplakala. Sin se u čudu pita:

- Majko, što ti je? Zašto plaćeš?

- E moj sinko, ti od mene majke, napravi služavku!

Pa me još pita, zašto plaćem?... Sve što majka čini, žrtvuje se, pati – sve to radi iz čiste ljubavi, a ne za plaću kao služavku!

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
				1 Alfonz Liguori	2 Gospa od Andela Borčevski i Kraljevski mučenici (+1941.)	3 Stjepandan, Augustin Kažotić
5 ¹ 18. KROZ GODINU, Gospa Snježna	6 PREOBRAŽENJE ISUŠOVO	7 ² Siksto, Donat	8 Dominik, Nedjeljko, Dinko	9 ³ TEREZIJA BENEDIKTA OD KRIZA, Edita	10 LOVRO ĐAKON, Lovorko, Laura	11 [•] Klara, Jasna, Suzana
12 ⁴ 19. KROZ GODINU, Veselka	13 Hipolit, Maksim	14 ⁵ Maksimilijan Marija Kolbe, Koviljka	15 UZNESENJE BDM - VELIKA GOSPA	16 Rok, Stjepan Ugarski Žepački i Kiselački mučenici (+1993.)	17 Miron, Natalija	18 [•] Jelena Križarica, Jela
19 20. KROZ GODINU, Ivan Eudes Adam Zrinjski (+1691.)	20 Bernard	21 Pio, Sidonije	22 BDM Kraljica, Regina	23 Ruža Limska, Ružica Žrtve isključivih strahovlada	24 BARTOLOMEJ AP., Barisa Bl. don Miroslav Bulešić (+1947.)	25 ⁶ Ljudevit, Sever
26 [○] 21. KROZ GODINU, Branimir	27 Monika, Andelka	28 Augustin, August	29 Mučeništvo sv. Ivana Krstitelja	30 Margarita, Didak	31 ⁷ Josip iz Arimateje, Nikodem	

[1] Dan domovinske zahvalnosti.

[2] U Zaostrogu je 1683. preminuo fra Ante Jekušić iz Gabele u 60. godini života.

[3] Starjeinstvo Bosne Srebrenе na saboru u Fojnici je uz ostalo odlučilo, da imotski samostan mora vratiti samostanu Živogošće župu Broćno odmah, a župu Mostar na slijedećem saboru, te da kreševski samostan mora predati zaostroškome samostanu polovicu prihoda župe Međugorje odmah, a drugu polovicu o slijedećem saboru-kapitulu."

[4] Godine 1434. napisana Kreševska povelja o pastorizaciji biokovsko-neretvanskog područja povjerena Bosanskoj vikariji. U povelji se, po prvi put, spominju i Ružiči s okolicom.

[5] Na Širokom Brijegu je 1863. preminuo biskup fra Rafo Barišić u 67. godini života, a 2013. na Humcu fra Vladimir Kozina u 76. godini života. Bio je molitelj, graditelj i obnovitelj. U Klobuku je sagradio školu.

[6] U Vrgorcu su 1575. pravoslavci ubili fra Ivana Rozića sa Sretnica iz Brotinja. To mjesto vjerni puk koji trajno časti mučenika fra Ivana naziva Obješenjak. Godine 1960. njegove moći su prenesene u župnu crkvu.

[7] Na Visovcu je 1714. preminuo fra Josip Ružić u 48. godini života.

Franjevački samostan u Zagrebu - Dubrava

Franjevački samostan Badija

2018.

rujan

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
					1 ¹ Verena, Viktor	
2 <small>22. KROZ GODINU, Just Biokovsko-rasčanski mučenici (+1942.)</small>	3 [●] Grgur Veliki, Grga, Gordana	4 Marin, Ida	5 ² Majka Terezija iz Kalkute, Ruža Eleuterij, Magnus Prenjski mučenici (+1942.)	6 Ivan Zlatousti, Ljubo	7 Marko Križevčanin, Regina, Dragica Nikola Šubić Zrinski i drugovi (+1566.)	8 ROĐENJE BDM - MALA GOSPA , Adrijan
9 ³ <small>23. KROZ GODINU, Strahimir Grabović (33) mučenici (+1993.)</small>	10 ⁴ Nikola Tolentinski, Sebastijan	11 ⁵ Cvitan, Gašpar	12 Ime Marijino, Mirjam	13 ⁶ Andrija Kim i drugovi, muč.	14 ⁷ UZVIŠENJE SVETOG KRIŽA Uzdolski mučenici (+1993.)	15 ŽALOSNA GOSPA , Dolores Viškići mučenici (+1942.)
16 <small>24. KROZ GODINU, Kornelije</small>	17 [●] Rane sv. Franje	18 Josip, Ariadna	19 ⁸ Januarije, Teodor kvatre	20 Vjenceslav, Večeslav	21 MATEJ AP. I EV. , Matea kvatre	22 Mauricije, Silvana kvatre
23 <small>25. KROZ GODINU, Padre Pio Stolački mučenici (+1942.)</small>	24 Anton M. Smošek Hrvatski časnici mučeni u Beogradu (1945.)	25 [○] Kleofa, Tvrtko	26 Kuzma i Damjan, Kresencija	27 Vinko Paulski, Vinka	28 MIHAEL, GABRIJEL, RAFAEL -ARKANDELI	29 ⁹
30 <small>26. KROZ GODINU, Jeronim, Jerko Fra Ivan Skorović (+1575.)</small>						

Obitelj je kao orkestar u kom majka svira prvu vilenju. Ako ona raštimano počne svoj dan, svi će u kući to itekako osjetiti, Badava pokušaji drugih da štogod poprave: disonanca je tu i dan je svima pokvaren. Naprotiv, ako je prva violinina dobro naštima, ako ona daje divan i čist ton, onda se svi – cijeli orkestar – ravnaju po njoj i sve ide glatko i skladno, rekao bih, samo od sebe. Svi gledaju na tog dirigenta, kad treba upasti, kad zašutjeti, i sve je u najboljem redu- Divna harmonija je osigurana.

[1] Skrb o svemu stvorenome.

[2] U Zaostrogu je 1751. preminuo bivši provincijal fra Mijo Lekučić iliť Vlatković u 72. godini života.

[3] Zavjetna misa na Križevcu u 11 sati.

[4] U Mostaru je 1912. preminuo bivši provincijal fra Nikola Šimović u 74. godini života. Vodio je uz ostalo gradnju samostana na Humcu i Mostaru, te Napretkov dom u Mostaru.

[5] U Norinskoj Kuli je 1684. ubijen fra Petar Matić u 46. godini života.

[6] U Živogošću je 1694. preminuo fra Ilija Mamić u 64. godini života.

[7] Turci su 1660. ubili duvanjsko-bosanskog biskupa fra Marijana Maravića. On je na Generalnom saboru-kapitulu izvijestio da u Bosni još ima 17 samostana, 100 župnih kuća i 412 frataru.

[8] Na Širokom Brijegu je 2002. preminuo fra Berislav Mikulić u 90. godini života. Uvijek je pisao svoje propovijedi. Tako su nastale *Propovijedi A, B i C*, te *Prigodne, Misije* i *Blagdanske propovijedi* i *Duhovne vježbe*.

[9] U Makarskoj je 1697. preminuo bivši provincijal fra Grgo Kovačević u oko 78. godini života.

2018.

listopad

„Sve što Sin Božji zamolio Oca, dat će mu”, osigurao nam je Isus.

„Sve što Majka Božja zamoli Sina Božjega, dat će joj”, dadaju sveci preporučujući krunicu

„Sve što djeca, kršćani, zamole Majku svoju nebesku, dat će mu”, to nam kaže kršćanska duša. Zato molimo krunicu. Ona je kao tih kucanje na vrata Majčina srca.

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
		1 Terezija od Djeteta Isusa	2 ¹ Anđeli Čuvari, Andelko, Andela	3 Dionizije, Svjetlana	4 Franjo Asiški <i>Dugopoljski mučenici (+1942.)</i>	5 Mauro, Placid, Faustina K.
7 ² 27. KROZ GODINU, BDM od Krunice	8 ³ Demetrije, Hugo	9 [•] Dionizije, Ivan Leonardi	10 Danijel, Samuel	11 Placid, Ivan XXIII. <i>Blatski mučenici (+1524.)</i>	12 Maksimiljan, Makso, Serafin	6 Bruno, Fides <i>Risovački mučenici (+1942.)</i>
14 28. KROZ GODINU, Divna Ravnjanski mučenici (+1942. i 1991.)	15 Terezija Avilska	16 [•] Marija Magdalena Alacoque	17 Ignacije Antiohijski, Vatroslav	18 LUKA EV., Lukša <i>Fra Petar Ljubišak i pet fratarata (+1524.)</i>	19 Pavao od Križa, Petar Al. <i>Oko 500 kupreških i travničkih mučenika (+1945.)</i>	13 Bogoljub, Venancije
21 29. KROZ GODINU, Misija nedjelja, Uršula	22 Ivan Pavao II., Filip <i>Ramski i Duvarjski mučenici (+1942.)</i>	23 Ivan Kapistranski, Severin	24 [○] Antun M. Clareti	25 Katarina Kotromanić, Darija <i>Dubrovački mučenici (+1944.)</i>	26 Dimitrije Srijemski, Lucijan	20 ⁴ Vendelin, Adelina
28 30. KROZ GODINU, Šimun i Juda Tadej ap.	29 ⁵ Mihovil, Časlav	30 Marcel, Marsela	31 [•] Alfonzo R., Kristofor			27 Sabina, Cvitko

[1] U Brotnju su 1686. Turci uhvatili, ubili i bacili u Neretu fra Matu Nagnanovića. Turci su rasjekli i fra Bonu Vrdasovića, malo prije 10. svibnja 1685. posjekli su fra Josipa Tvrtkovića (10. svibnja 1685.), a 1684. fra Petru Matiću. Godine 1873. u Mostaru je preminuo fra Petar Bakula u 57. godini života, koji je ostavio dubok trag u Hercegovini.

[2] U Zaostrogu je 1691. preminuo fra Šimun Tvrtković iz Dračevo, a 1720. fra Andrija Nagnanović iz Gabele u 70. godini života.

[3] Na Širokom Brijegu je 1893. preminuo bivši čuvodržavnik fra Lujo Radoš iz Seonice u 54. godini života. Preporučivao je medije:

Vam je dobro poznato da dan danas moći javnih glasila jest najjača i najmoćnija sila te jedino oruđe naobraženoga sveta, s kojim se vojuje i brane vlastite interese...

[4] U Chicagu je 1964. preminuo profesor dr. fra Oton Knezović u 76. godini života. Bio je povjesničar. Bio je snažno zanesen osobom sv. Franje i uz ostalo napisao *Franjevački idealizam*.

[5] Na Humcu je 1986. preminuo fra Drago Stojić, jedan od 92 naša uznika u komunističkim kazamatima osuđenih na gotovo 350 godina uzništva, u 78. godini života.

Lik Svetoga Franje na Kočerini

Crkva i samostan Svetih Petra i Pavla u Mostaru

2018.

studeni

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
				1 ¹ SVI SVETI	2	3
4 31. KROZ GODINU, Karlo B., Drago	5 ² Srijemski mučenici, Elizabeta, Emerik	6 Melanija, Vedran, Kristina	7 ³ Zdenka, Andelko	8 Gracija Kotorski, Klaudije	9 POSVETA LATERANSKE BAZILIKE, Vitorim	10 Leon Veliki, Demetrije
11 32. KROZ GODINU, Martin T.	12 Jozafat, Didak	13 ³ Stanislav K., Ivan Trogirski <i>Fra Leo Migić i fra Nikica Miličevići</i> (+1993.)	14 ⁴ Nikola Tavelić, Nikolina	15 ⁴ Albert Veliki, Albertina	16 Margareta, Gertruda <i>Fra Stjepan Posušjak</i> <i>i fra Alojzije Vinjanin</i> (+1524.)	17 Elizabeth Ugarska, Zakej
18 ⁵ 33. KROZ GODINU Vukovarski i Škabrnjiski mučenici (+1991.)	19 ⁶ Maksim, Matilda	20 Srećko, Edmund <i>Borovički mučenici</i> (+1808.)	21 Gospa od zdravlja, Zdravko, Valentina	22 Cecilija, Dobrila	23 ⁶ Klement, Milivoj	24 ⁷ Andrija Dung-Lac dr., Krizogon
25 KRIST KRALJ, Katarina Al., Kata	26 Siricije, Konrad, Delfina	27 ⁸ Virgil, Valerije	28 Jakov Markijski	29 Svi sveti Franjevački reda	30 ⁶ ANDRIJA AP., Andro, Andrea <i>Fra Andrija Čavlinović iz Duvna</i> (+1771.)	

Pitali jednog velikog glazbenika koju glazbu smatra najklasičnijom i najboljom:

- Ha li Hendelovu? Bachovu? Beethovenovu?

Mozartovu?

- Ne - na sve je odgovorio.

Na pitanje: Onda koju? Glazbenik je odgovorio: Najklasičniju glazbu meni svakako najdražu, koju sam u svom životu čuo bio je to prvi plač moga prvoga djeteta. Bio je to odgovor pravoga oca. Jer svaki otac, pa ma što bio ma čim se u životu bavio, on jest i ostaje u prvom redu otac.

[1] U Makarskoj je 1720. preminuo fra Šimun Lalić, podrijetlom iz Ružića. Jedan broj njegovih pređa je islamiziran i nastanio se u Ljubaškom, a drugi odselio u Tučepe.

[2] U Mostaru je 1907. preminuo pokrovitelj Napretaka i bivši provincial fra Augustin Zubac s Paoče u 65. godini života. Pohodio je 25. franjevačkih provincija. Djelovao je i kao misionar u Albaniji.

[3] Na Humcu je 1961. preminuo fra Vid Čuljak, u 72. godini života i 48. svećeništva. Jedno vrijeme sam je služio brojnu i prostranu humačku župu.

[4] U Mostaru je 1990. fra Andrija Nikić, uz pomoć domoljuba i rodoljuba, obnovio Hrvatsko kulturno društvo Napredak.

[5] U Zaostrogu je 1660. preminuo fra Ante Bagalović u 59. godini života, a 1746. u Živogošću fra Bernardin Knezović iz Gorice u dobi od 80. godina.

[6] Godine 2014. Široki Brijeg je proglašen gradom.

[7] Na Križevcu je 2000. preminuo fra Slavko Barbarić iz Dragićine u 55. godini, bio je apostol Gospinih ukazanja u Međugorju.

[8] Na Širokom Brijegu je 1912. preminuo fra Martin Mikulić iz Ružića u 71. godini. Bio je književnik i putopisac.

Žive jaslice u Međugorju

2018.

prosinac

NEDJELJA	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA
					1 Egidije, Božica	
2 1. DOŠAŠĆA (Predbožićna), Blanka	3 Franjo Ksaverski, Lucije	4 Barbara, Adolf Kolping Kaštelanski mučenici (+1943.)	5 Krispina, Saba Sarajevski mučenici (+1524. i 1684.)	6 Nikola biskup, Nikica	7 ¹ Ambrozije, Urban	8 ² BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM, Imakulata
9 2. DOŠAŠĆA, (Mladenačka), Zdravka	10 Gospa Loretska, Julija	11 Damir, Sabin	12 BDM Guadalupska, Špiro kvatre Dvije mučenice Dragice Pavković u Izbičnu (+1947.)	13 ³ Lucija, Luca, Svjetlana	14 Ivan od Križa, Venancije kvatre	15 ⁴ Drinske mučenice (+1941.), Viktorija kvatre
16 3. DOŠAŠĆA, (Materice), Nedjelja Caritasa	17 Modest, Hijacint	18 ⁴ Malahija pr., Gracijan	19 Anastazije, Urban, Vladimir, Eva	20 Zefirin, Slobodan Kninski mučenici (+1941.),	21 Petar Kanizije, Mihej pr.	22 ⁵ Toma Holland Križančevski mučenici (+1993.)
23 4. DOŠAŠĆA, (Očići)	24 Badnji dan	25 BOŽIĆ ROĐENJE GOSPODNE	26 STJEPAN PRVOMUČENIK, Kruno	27 IVAN AP. I EV., Ivo, Ivona	28 NEVINA DJEĆICA, Neven, Mladen	29 ⁶ Toma Becket, Tomislav, David kralj Konjički (+1524.) i Đakovački (+1607.) mučenici
30 SVETA OBITELJ	31 ⁵ Silvestar I.					

Majka je vatra, a djeca su svjetlo. Po jasnoći svjetla poznaje se kako je jaka vatra.

Majka je trs, a djeca su lozove grane. Po lozovim se granama poznaje da li je trs valjan ili nije.

Majka je stablo života, a djeca su plodovi. „Po plodovima čete ih njihovim poznati.“

Majka je sat, a djeca su kazaljke. Kazaljke pokazuju koliko je sati.

Majka je pisac, a djeca su pismo. Po potezima se pisma poznaje pisac.

Majka je kormilo, a djeca su lađice. Lađica plovi kamo je tjeru kormilo.

Bude li majka sveta Ana, dijete će biti sveta Marija.

Bude li majka sveta Elizabeta, dijete će biti sveti Ivan.

Bude li majka sveta Monika, dijete će biti sveti

Augustin.

[1] U Zaostrogu je 1727. preminuo fra Bariša Arbić iz Gabele u oko 76. godini života, a 1924. u Sarajevu fra Bruno Raspudić u 27. godini, profesor na širokobriješkoj Franjevačkoj gimnaziji. „Bio je vrlo glazben i bezazlena duša.“

[2] U Zaostrogu je 1714. preminuo fra Marko Kežić iz Gabele u 54. godini života, a 1731. fra Bernardin Brkić.

[3] U Sinju je 1715. preminuo fra Ivan Bešlić, a 1742. u Imotskom fra Stipan Vrljić sa Svetigore (Sovići) u

65. godini života. Pisao je ljetopis. Bio je više puta župnikom u Imotskom, napokon god. 1741. bio je gvardijanom novoga samostana.

[4] U Živogošću je 1688. preminuo fra Mijo Runović, studirao u Firenci i Sorboni, djelovao u samostanu na Prološkom blatu, kolega pape Pija V. koji mu je udovoljio želji i novčano pomogao da obnovi samostan sv. Franje u svojoj domovini. Godine 1742. u Živogošću je preminuo fra Šimun Perić u 60. godini. Njegovi preci potječu iz Tihaljine.

[5] U Zaostrogu je 1686. preminuo fra Ante Arbić iz Gabele u dobi od 59 godina, a 1987. u Mostaru fra Jerko Karačić u dobi od 76. godina. Dijelio je sudbinu hercegovačkih franjevaca. Nakon ratnih i poratnih godina, u Fronhleitenu (Austrrija), u kojem je službovao kao svećenik od 1967. do 1982., od listopada 1972. do srpnja 1973. napisao je knjigu *Uspomene iz moga mučeništva, Široki Brijeg – Zagreb, 2011.*

Zahvalnica u Međugorju u 22. sata i molitveni doček Nove godine.